



FILOZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

Oponentský posudek diplomové práce Anny Brodinové

Vedoucí práce: PhDr. Hana Loucká, CSc.

Oponent: PhDr. Olga Nádvorníková, PhD.

Ústav románských studií FF UK

Název diplomové práce: Literární text ve výuce francouzského jazyka na středních školách

Obsah práce. Předmětem předkládané diplomové práce je literární text a možnosti jeho využití ve výuce francouzštiny na českých středních školách. V teoretické části práce pojednává autorka o literárním textu v cizojazyčné výuce obecně, dále o čtení jako komunikativní kompetenci a o různých metodách motivace a aktivizace žáků. Ve druhé části práce jsou představeny příklady využití literárních textů v různých učebnicích francouzštiny. V poslední části práce pak autorka předkládá návrh využití konkrétního literárního textu.

Formální náležitosti práce a její úprava. Práce je psána kultivovaným a plynulým jazykem a jazykové chyby jsou spíše vzácné (výjimkou je *cily* na str. 74), jedná se spíše o vágní vyjádření (např. *Autorka nepřichází s cvičeními cílicími na další práci s textem mimo jeho zapamatování*, str. 47). Chyby jsou častější ve francouzštině, zejm. v používání členů (např. *Qu'est-ce que représente un soleil pour vous ?*, str. 48, podobně na více místech v *Résumé*). Český překlad francouzského textu uvedeného v pozn. 7 na str. 19 není přesný.

Autorka využívá pro prezentaci tématu dostatečné množství rozmanitých bibliografických zdrojů, českých i francouzských, a v zájmu přehlednosti odděluje primární literaturu (učebnice) od sekundární. Na některých místech (např. str. 17 nebo 31-32) bych pak navrhovala zřetelné oddělení parafrázovaného textu od vlastního přínosu autorky; na str. 113 pak opravu Hausenblaus na Hausenblas.

Práce je členěna pomocí desetinného třídění, někde však členění dosahuje až šesti úrovní, což není příliš přehledné (např. na str. 56-57). Autorka navíc téměř vůbec nevyužívá tohoto třídění pro vnitřní odkazy – odkazy do teoretické části se ojedinele v empirické části objeví (např. na str. 88), ale odkazy jdoucí od teorie k empirii nejsou zastoupeny. Tento aspekt odráží zásadnější problém, a to nedostatek celkové koherence textu, který se však již týká hodnocení obsahu práce.

Hodnocení obsahu práce. Autorka ve své práci velmi podrobně představuje jednotlivé aspekty spojené blíže i vzdáleně s literárním textem a jeho využitím (kritické myšlení, typy textů, typy čtení, ukázky literárních textů z učebnic atd.), ale nikde není explicitně řečeno, jak spolu tyto jednotlivé teoretické kapitoly souvisejí a k čemu všechny směřují. Abstrakt, který by měl takovou jednotící linii (nejlépe hypotézu) představit, vlastně není abstraktem, protože nedefinuje cíle ani metodu práce, pouze obecně pojednává o literárním textu ve výuce jazyka. Na magisterské úrovni se obvykle ověření nějaké hypotézy očekává a teoretická část práce nabízí mnoho podnětů – např. testování rozdílů v didaktickém využití a působení autentických/adaptovaných literárních textů, rozdíly mezi hlasitým a tichým čtením apod. Podobně by bylo možné zaměřit výzkum na sociokulturní kompetence, nácvik slovní zásoby a jazykového odhadu, rozdíly v přístupu k různým žánrům didakticky využitelných literárních

textů (divadelní hry, básně/písně, úryvky z románů aj.) apod. Rozhodnutí nepojímat práci experimentálně je však přijatelné, přesto i zde by měly všechny části teoretické části směřovat k vlastnímu přínosu autorky, tj. k návrhu didaktického využití konkrétního textu.

V části věnované analýze literárních textů v učebnicích oceňuji pokusy o kritický přístup (např. na str. 47, 53 nebo 68).

Vlastní návrh didaktického využití literárního textu odráží kreativní přístup autorky jak ve výběru textu, tak v jeho využití. Text je propojen s tématy běžné výuky (str. 77-78), ale zároveň otevírá možnost pro reflexi a vlastní myšlení, na které v běžné výuce obvykle není čas – de Bonovy klobouky, téma smrti, umírání, náboženské víry, fáze života (zde by možná bylo vhodné naznačit, jakým způsobem by autorka tato potenciálně citlivá témata pojednávala). Zapojena jsou i témata týkající se reálií (Belgie, str. 81). Předkládaná cvičení jsou dostatečně rozmanitá, pouze v závěru bych ocenila, kdyby autorka navrhla i jiný typ cvičení na slovní zásobu než spojování výrazů (někdy navíc ne úplně přesných, např. *poumons – organes produisant de l'air*). U závěrečné hodiny by pak bylo vhodné zařadit kreativní aktivitu (fáze života) nejen jako domácí práci, ale zejména jako téma k diskusi (např. ve skupinkách představujících jednotlivé životní fáze).

Předkládanou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

21. 1. 2014

PhDr. Olga Nádvořníková, PhD.